

Aminosavak azonosítása vékonyréteg-kromatográfián

A vizsgálat elve: a rétegre cseppentett aminosavak a futtatószerrel előrehaladva, eltérő adszorpciójuk miatt, egymástól elválnak. Színessé tételük után az aminosavakat az azonosan futtatott standard aminosav foltokhoz hasonlítva az R_f értékek alapján határozzuk meg.

Eszközök, vegyszerek. 0,1m%-os aminosav oldatok (6db), eluens (i-propanol, etanol, víz 8:1:1 arányú elegye), ninhidrin 0,5%-os alkoholos oldata (vegyifülke alatt), 20x20cm-es vékonyréteglap, előkészített minta (kiadása az aminosav standardokból), plexi szélező sablon, vonalzó, sulifix ragasztó, pipetta (2-20 μ l-es), hajszárító, Chrompress 10-es típusú futtatószekrény.

A vizsgálat menete

A szélezősablon és a favonalzó segítségével a lap három oldaláról lekaparjuk a réteget. Vályút karcolunk a rétegre, ennek távolsága a réteg aljától kb. 2-3cm-re legyen. A lekapart felületeket egyenletesen bekenjük a ragasztóval úgy, hogy kevés ragasztó kerüljön a rétegre is. A vályú felett 0,5-1 cm-re ceruzával vékonyan jelöljük ki a startvonalat és egymástól egyenlő távolságokra a nyolc mintahelyet. Az aminosav oldatokat felcímkézett mintatartókkal együtt az ismeretlen kiadásához beadjuk.

A standardokból és a mintából összesen 8 helyre cseppentünk 1-2 μ l-t:

1. hely A,B	2. hely B,C	3. hely C,D	4. hely D,E	5. hely E,F	6. hely F,A	7. hely ismeretlen	8. hely ismeretlen

A,B,C...stb. jelölések az aminosavakat jelentik (az aminosav sorrendet jegyezze fel!). A felcseppentést több részletben, állandó beszárítással (hajszárító) végezzük úgy, hogy közben ne sértsük fel a réteget, ill. a folt nagysága a lehető legkisebb legyen. A réteget a futtatószekrény szűrőpapír-sablonjára helyezük úgy, hogy az alsó ragasztás és a vályú közé kerüljön a kereszt (futtatószer beömlési helye). Felhelyezzük a védőfóliát. A szekrény fedelét óvatosan lezárjuk, a leszorító pántokat átellenesen megszorítjuk. A jobb oldali párnapumpával a fedélyomást 10 bárta növeljük, de közben a pumpát tilos magára hagyni! Elindítjuk az eluenspumpát. A futtatást kb. a réteg 4/5 részéig folytatjuk. Leállítjuk az eluenspumpát, óvatosan nyitjuk a fedélen található hengeres szelepet, a párnából leengedjük a vizet. Nyitjuk a fedelet, és azonnal eltávolítjuk a fedélhez tapadt réteget. A réteget működő vegyifülke alatt szárítjuk, függőlegesre állítva, ninhidrin oldatával lepermetezzük. Az előhívott réteglapot szkenneljük, kinyomtatjuk (tanári segítség!), meghatározzuk az R_f értékeket. Megállapítjuk a minta aminosav-összetételét.

Beadandó végeredmény: az aminosavak R_f értékei, a minta aminosav-összetétele.